

Toespraak van burgemeester Peter den Oudsten ter gelegenheid van de uitreiking van de Hein Roethofprijs 2015 op maandagmiddag 26 oktober 2015. Locatie MediaPlaza (Jaarbeurs), Croeselaan 6, Utrecht.

Excellentie,

Familie Roethof,

Dames en Heren,

Als voorzitter van de jury van de Hein Roethofprijs 2015 heet ik u welkom. In het bijzonder geldt mijn welkom de familie Roethof. Ik vind het bijzonder en ontroerend dat vanmiddag de naaste familie van Hein Roethof hier bij de prijsuitreiking aanwezig is. Wees ervan overtuigd dat uw aanwezigheid zeer gewaardeerd wordt.

Ik dank de minister voor zijn mooie toespraak. Wie zowel Euclides, de priemgetallen als Hein Roethof in zijn bijdrage weet te noemen, is een knap spreker. Ik dank de minister ook voor zijn waarderende, lovende woorden aan het adres van de Hein Roethofprijs. Wat mooi om te merken dat niet alleen de prijswinnaars succesvolle navolging hebben gekregen, maar ook de genomineerden. De Week van de Veiligheid – in Groningen vorig jaar zelfs uitgebreid tot *Maand* van de Veiligheid – is daar een zeer aansprekend voorbeeld van.

Wat willen wij als steden? Iedere burgemeester spant zich met zijn college in voor een aantrekkelijke en gezellige stad, waar iedereen zich prettig voelt, met plezier woont, werkt en zich ontspant. Een stad waarin iedereen meedoet en niemand tussen wal en schip raakt. En dat begint met het op orde hebben en houden van de basisveiligheid, maar gaat ook verder dan het aanpakken van criminaliteit alleen. Het vergt sociale en fysieke investeringen, goed beheer en onderhoud van de buitenruimte en adequaat toezicht en handhaving.

We helpen waar nodig en pakken aan waar dat moet. We zijn streng voor degene die zich niet aan de regels wil houden en bieden hulp aan degene die op het juiste spoor wil komen en blijven. Belangrijk is een evenwicht te vinden tussen repressie, preventie en zorg. Het allerbelangrijkste daarbij is te komen tot een aanpak waarin de aandacht voor veiligheid in verhouding staat tot de aard en de omvang van de problemen.

Dames en Heren,

Zelf ben ik een groot voorstander van samenwerken. Niet als doel. Nee, voor mij is samenwerken eerst en vooral *een middel* om maatschappelijke resultaten te bereiken.

Nadrukkelijker dan voorheen moet onze aanpak er één zijn van samenwerken met diverse partners: politie, openbaar ministerie, scholen, jeugdzorg, reclassering, corporaties, maatschappelijke instellingen, ondernemers en – last but not least - natuurlijk de burgers van onze steden.

Niets is voor een burger zo belangrijk als veiligheid. Veiligheid betekent samenwerkingsverbanden smeden en gezamenlijk veiligheidszaken aanpakken, ongeacht of het om preventie, repressie of zorg gaat. Die samenwerking zal er per onderwerp, per probleem anders uit zien, vanwege het simpele feit dat bijvoorbeeld bij de aanpak van woninginbraken andere partijen betrokken zijn dan bij de aanpak van mensenhandel. Of bij het bestrijden van de praktijken van loverboys.

De verwevenheid van veiligheid met zorg en opvang verdient, gegeven de drie decentralisaties, onze bijzondere aandacht. De verwevenheid met goed onderhoud en beheer spreekt voor zich.

Ik ben er voorstander van om serieus werk te maken van de verdere verbreding van samenwerken met burgers en ondernemers. Dat vergt een zoektocht naar hoe betrokkenheid van burgers om te zetten in daden, en hoe verantwoordelijkheden te delen. Zonder burgers in een lastig parket of onveilige situatie te brengen.

Voor mij is veiligheid vooral een kwestie van handelen, van samen *doen*. Ik weet het: we ontkomen er niet aan beleid vast te leggen op papier. Maar in essentie is veiligheid een zaak van handelen, van grote en kleine daden, van handen uit de mouwen, van voorbeelden stellen en dingen uit proberen. De vijf genomineerden voor de Hein Roethofprijs 2015 staan heel concreet model voor wat ik bedoel.

Dames en heren,

voordat ik de genomineerden ga voorstellen, stel ik graag de overige juryleden van de Hein Roethofprijs aan u voor:

- Mevrouw **Christophe**, landelijk projectleider Huiselijk Geweld;
- Mevrouw **Van Santen**, presentator van het AVRO-programma Opsporing Verzocht;
- Mevrouw **Lutchman**, directeur van Talent naar de Top;
- De heer **Kolthoff**, hoogleraar criminologie aan de Open Universiteit;
- De heer **Biesheuvel**, initiatiefnemer ONL voor Ondernemers;
- De heer **Van Golberdinge**, directeur Detailhandel Nederland;

De jury is dit jaar ondersteund door de secretaris van de Hein Roethofprijs, **Door Van der Wiele**, tevens redacteur van online vakblad Secondant bij het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid.

Dames en heren, we hebben dit jaar het enorme aantal van **74 inzendingen** ontvangen. Nooit eerder waren dat er zoveel. De jury heeft besloten daarvan **vijf** projecten te nomineren voor de Hein Roethofprijs 2015. We gebruikten daarbij de criteria voor inzending:

- Dat de oplossing in eigen kring wordt gezocht;
- Dat er samenwerking bestaat tussen verschillende partijen;
- Dat er concrete resultaten zijn behaald zonder de leefbaarheid aan te tasten;
- Dat de aanpak ook elders in Nederland toepasbaar is;
- Dat het project gecontinueerd wordt

De genomineerde projecten hebben in ieder geval al **5.000 euro** gewonnen. Voor het winnende project is het prijzengeld **20.000 euro**. De winnaar ontvangt ook een beeldje dat speciaal voor de Hein Roethofprijs is ontworpen door **kunstenares Corinne van Bergen**.

De genomineerde projecten van 2015 zijn op volgorde van inzending:

- **BuurTent** uit Tilburg;
- **Horecastewards** uit Rotterdam;
- **Educatief Programma Jongeren** uit Amsterdam;
- **Dutch trainee Cup** uit Zeist;
- **Bloedlink** uit Utrecht;

Door middel van filmpjes zullen de projecten zich straks aan u presenteren, maar eerst geef ik het woord aan de vorige winnaar van de Hein Roethofprijs, in 2013: **mevrouw Marianne Vorthoren** namens het project **Wajaw** uit Rotterdam. Zij gaat ons vertellen wat er met het prijzengeld van 20.000 euro is gebeurd en hoe het verder is gegaan met het project na het winnen van de prijs.

Korte toespraak vertegenwoordiger Wajaw

En dan nu de **eerste** van de vijf genomineerde projecten van 2015. In volgorde van binnenkomst bij de jury. Mag ik de mensen van het project **BuurTent** uit Tilburg verzoeken bij mij op het podium te komen?

Eerste film, drie minuten

De inwoners van Tilburg gaven een laag cijfer met betrekking tot het veiligheidsgevoel. In reactie daarop zette de gemeente stevig in op de aanpak van woninginbraken.

Dit initiatief is even eenvoudig als effectief. In **2011** werden in Tilburg **1620** woninginbraken geregistreerd, in **2014** was dat aantal gedaald naar **1163**.

Positief neveneffect is dat de BuurTent de onderlinge verhoudingen in de buurten versterkt en daardoor letten de bewoners beter op hun woning en buurt. De BuurTent leent zich ook voor andere vormen van criminaliteit, zoals hennepteelt, ondermijning, overvallen en straatroof.

Ik feliciteer u van harte met uw nominatie voor de Hein Roethofprijs.

Overhandigen oorkonde & bloemen

De **tweede** nominatie is het project **Horecastewards** uit Rotterdam. Ik verzoek de mensen van het project naar voren te komen en hier op het podium plaats te nemen.

Tweede film, drie minuten

Dronkenschap is de meest voorkomende aanleiding voor uitgaansgeweld. Veel omwonenden van horecagelegenheden in het Rotterdamse uitgaansgebied geven aan dat ze overlast ervaren tijdens de uitgaansnachten. Middelengebruik op straat, wildplassen, geluidsoverlast en vechtpartijen zijn de meest gehoorde klachten.

Om de sfeer in de binnenstad te verbeteren, zet Rotterdam Horecastewards in. Dit zijn jongerenwerkers die zijn geselecteerd op hun communicatieve eigenschappen. Ze maken het uitgaanspubliek op een vriendelijke manier wegwijst, smoren escalerende situaties in de kiem en de-escaleren bij geweld.

Er is een brede samenwerking opgetuigd en de horecastewards worden goed opgeleid. Door de betrokkenheid van alle partijen, worden er in Rotterdam concrete resultaten geboekt. Dit project wordt niet alleen gefinancierd door de gemeente, de lokale ondernemers betalen eraan mee.

Ik feliciteer u van harte met uw nominatie voor de Hein Roethofprijs.

Overhandigen oorkonde & bloemen

En dan nu het derde genomineerde project: het **Educatief Programma Jongeren**, kortweg **EPJO**, uit Amsterdam. Ik nodig de mensen van EPJO uit om mij te vergezellen op het podium.

Derde film, drie minuten

De werkwijze van EPJO sluit zoveel mogelijk aan op de belevingswereld van de doelgroep: basisschoolleerlingen uit groep acht. Het project wil vroegtijdig schoolverlaten, jong ouderschap en radicalisering tegengaan.

Dit samenwerkingsproject van politie, Openbaar Ministerie en de Peter Faber Stichting, mikt op de 'voorkant', als het nog niet te laat is. De beleving van de kinderen wordt geprikkeld door 'echte' componenten: echte agenten, echte ex-gedetineerden en een echte rechtszaak. Door de authenticiteit is de impact op de doelgroep groot.

Sinds twee jaar wordt het programma aangeboden op scholen in Amsterdam en Oost-Nederland. De komende drie jaar wordt het landelijk uitgerold.

Ik feliciteer u van harte met uw nominatie voor de Hein Roethofprijs.

Overhandigen oorkonde & bloemen

We zijn toe aan het **vierde** genomineerde project: de **Dutch Trainee Cup** uit Zeist. Ik verzoek de mensen van dat project hier naar mij toe te komen.

Vierde film, drie minuten

De gedachte achter dit project is dat sport een effectief middel is om probleemjongeren bij de samenleving te betrekken. Het project richt zich onder anderen op ex-gedetineerden, (ex)verslaafden, zwerfjongeren en overlast veroorzakende randjongeren. Zij verbeteren hun fysieke en mentale conditie en door vrijwilligersactiviteiten doen ze werkervaring en sociale contacten op.

Op lokaal niveau gaan sportclubs samen met maatschappelijke organisaties, reclassering, Dienst Justitiële Inrichtingen, de gemeente en de stichting Life Goals een samenwerking aan. Voor de duur van een sportseizoen van negen maanden.

In 2015 nemen 21 gemeenten, 30 maatschappelijke sportclubs en 50 maatschappelijke opvangorganisaties deel met 38 teams van in totaal 700 deelnemers.

Ik feliciteer u van harte met uw nominatie voor de Hein Roethofprijs.

Overhandigen oorkonde & bloemen

Ten slotte, het **vijfde** genomineerde project: **Bloedlink** uit Utrecht. Willen de mensen van dat project naar voren komen?

Vijfde film, drie minuten

Het zijn vooral Turkse en Marokkaanse meisjes van tussen de dertien en zestien jaar oud die slachtoffer worden van *sexting* en *grooming*.

De meisjes komen online in contact met jonge mannen die ze paaien en overhalen om naakt voor de webcam te verschijnen of seks met hen te hebben. Daarbij worden foto's of filmpjes gemaakt. Eerbaarheid, angst en schaamte van de meisjes verschaft de mannen een machtspositie.

Bloedlink maakt het taboe-onderwerp seksualiteit bespreekbaar met jongeren uit niet-westerse culturen in de brugklas en bij de moskee. Daar is ook een islamitisch geestelijk werker bij betrokken. Belangrijk ingrediënt voor de succesfactor is voorlichting voor ouders.

Ik feliciteer u van harte met uw nominatie voor de Hein Roethofprijs.

Overhandigen oorkonde & bloemen

Dames en heren, we naderen de feestelijke finale van deze middag. Wie van de vijf genomineerde projecten wint de hoofdprijs? Het juryberaad leverde boeiende discussies op en de jury is tot een heel bijzonder besluit gekomen. Ik hou de spanning er nog even in.

Ik nodig nu graag de minister van Veiligheid en Justitie, de heer Van der Steur, uit om bekend te maken wie er als winnaar uit deze envelop komt.

<<<